

Opinnäytetyö (AMK)

Sosionomi

2022

Linda Pyy

**MIKÄ MOTIVOI SUOMEN
PUNAISEN RISTIN
YSTÄVÄTOIMINNAN
VAPAAEHTOISIA PANDEMIAN
AIKANA?**

Opinnäytetyö (AMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Sosionomi

2022 | 41 sivua

Linda Pyy

Mikä motivoi Suomen Punaisen Ristin ystävätoiminnan vapaaehtoisia pandemian aikana?

Tämä opinnäytetyö on tilattu Suomen Punaisen Ristin Turunmaan piirin toimesta. Opinnäytetyön kolme tutkimustehtävää ovat: mikä motivoi vapaaehtoisia ystäviä Suomen Punaisen Ristin ystävätoiminnassa, mikä saa heidät sitoutumaan ystävätoimintaan sekä millä tavalla koronapandemia vaikuttaa ystävätoimintaan, jos vaikuttaa?

Tutkimustyötä on toteutettu soveltamalla tutkimuksellista kehittämistyön prosessia. Kirjoittaja on tehnyt kyselyn, joka on lähetetty SPR:n vapaaehtoisille ystäville Turunmaassa. Kyselyn vastauksia on teemoiteltu ja jaettu eri ryhmiin muun muassa vapaaehtoisten motivaatioelementtejä huomioon ottaen.

Tutkimuksen tulosten perusteella voi todeta, että SPR:n vapaaehtoiset ystävät sitoutuvat ystävätoimintaan moneksi vuodeksi. Tämä sitoutuminen poikkeaa hieman nykyajan vapaaehtoistyöstä, missä vapaaehtoistehtäviin osallistutaan enemmän projektinomaisesti. Vapaaehtoisia ystäviä motivoivat tekijät eroavat hieman muista vapaaehtoisista, koska heidän motivaationsa pohjautuu muun muassa empaattisuuteen, molemmin puoliseen antamiseen ja saamiseen sekä molemmin puoliseen ystävyteen asiakasystäviin.

Asiasanat:

SPR ystävätoiminta, vapaaehtoistyö, motivaatio, sitoutuminen

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Bachelor of Social Services

2022 | 41 pages

Linda Pyy

What motivates volunteers in the Finnish Red Cross friend activities during a pandemic?

This thesis was ordered by the Finnish Red Cross Turunmaa district. The research assignments are: what motivates volunteers in the Finnish Red Cross friend activities, what makes them commit to friend activities and in what ways the corona pandemic has affected the friend activities, if it has?

The execution of this research has been done by applying a developmental research method. The writer has made a questionnaire, which has been sent to Finnish Red Cross volunteers in friend activities in the Turunmaa district. The answers have been divided into different themes according to motivational elements.

According to the research results it can be concluded that Finnish Red Cross volunteers in friend activities commit themselves to friend activities for many years. This commitment differs a little from volunteering nowadays, when people participate in volunteering in a more sporadic kind of way. Factors motivating volunteers in friend activities also differs from other volunteers, because their motivation is based on empathy, a mutual give and take relation and a mutual friendship to their friend customers.

Keywords:

Finnish Red Cross friend activities, volunteering, motivation, commitment

Sisältö

1 Johdanto	6
2 Tutkimustyön lähtökohdat	7
2.1 Tutkimustyön tausta ja tarve	7
2.2 Tutkimustyön toimintaympäristö	8
2.3 Tutkimustehtävä ja tavoite	10
3 Vapaaehtoinen ystävätoiminta	12
3.1 Vapaaehtoisuus	12
3.2 Motivaatio	13
3.3 Sitoutuminen	15
4 Toteutus	17
4.1 Tutkimusmenetelmä	17
4.2 Aineiston keruu ja analyysi	19
4.3 Eettisyys	20
5 Tulokset	22
5.1 Taustatiedot	22
5.2 Motivaatio ja sitoutuminen	24
5.3 Koronapandemian vaikutus	26
6 Pohdinta	30
Lähteet	36

Liitteet

Liite 1. Kysely Suomen Punaisen Ristin ystävätoiminnasta koronapandemian aikana.

Kaavat

Kaava 1. Kyselyn sukupuolijakauma.	22
Kaava 2. Kyselyn ikäjakauma.	22
Kaava 3. Ystävätoimintaan käytetyt tunnit kuukausittain.	23
Kaava 4. Asiakasystävien määrä per vastaaja.	23
Kaava 5. Miten monta vuotta mukana ystävätoiminnassa.	24

Kuvat

Kuva 1. SPR Turunmaan piirin osastot 2022.	8
Kuva 2. Ystävätoiminnassa voit toimia... (Ystävätoiminnan perusaineistot 2019).	9

Kuviot

Kuvio 1. Vapaaehtoisuuden motivaation timanttimali (Yeung 2005b, 107).	15
Kuvio 2. Tutkimuksellisen kehittämistyön prosessi (Ojasalo ym 2009, 24).	17

1 Johdanto

Sain alun perin toimeksiantajaltani tehtäväkseni löytää uusia malleja tehdä vapaaehtoistyötä sekä uusia, toimivia malleja motivoida vapaaehtoisia vapaaehtoistyössä ja saada heidät jaksamaan koronatilanteen tuomista haasteista huolimatta. Toimeksiantajani on Suomen Punainen Risti (SPR) Turunmaan piiri, missä myös toimin terveydenhuollon ja valmiuden suunnittelijana. Yhdessä työnantajani kanssa mietimme, minkälaiselle tutkimustyölle olisi tarvetta ja vastaus oli loppujen lopuksi aika selkeä. Tämänhetkinen koronatilanne vaikuttaa suuresti vapaaehtoistyöhön, kun toiminnan on jatkettava normaalisti, mutta fyysisiä kontakteja pitäisi välttää. Opinnäytetyön loppuvaiheessa huomasin, etten pystykään tuottamaan uusia toimintamalleja, koska totesin, että nykyisten vapaaehtoisten ystävien motivaatio kumpuaa muun muassa heidän empaattisuudesta, eivätkä ulkoiset keksityt mallit tule sitä muuttamaan.

Tutkimustyön aihealue säilyi, mutta itse tehtävä muutti hieman muotoaan. Päätin keskittyä niihin tekijöihin, mitkä tällä hetkellä toimivat ja mitkä asiat saavat vapaaehtoisia ystäviä sitoutumaan vuodesta toiseen SPR:n ystävätoimintaan. Selvitin, mitä tämänhetkiset ystävätoiminnan vapaaehtoiset Turunmaassa ajattelevat nykyisestä koronatilanteesta, mikä heidät yleisesti motivoi ja mikä nyt?

Opinnäytetyöni alkaa tutkimustyön lähtökohdista, eli taustoista ja tarpeista. Tämän jälkeen avaan lyhyesti muutaman aiheeseen liittyvän käsitteen sekä kerron itse tutkimustyön toteutuksesta. Tutkimustyötä varten otin mallia Ojasalon ym. (2009, 24) tutkimuksellisesta kehittämistyön prosessista. Siitä tarkemmin kappaleessa 4. Kaksi viimeistä otsikkoa liittyvät itse tutkimustyön tulokseen sekä pohdintaan.

Vaikka tässä opinnäytetyössä keskitytään nimenomaisesti SPR:n ystävätoimintaan, en näe mitään syytä, miksei tästä voisi olla hyötyä myös muussa vastaavan tyyppisessä vapaaehtoistyössä.

2 Tutkimustyön lähtökohdat

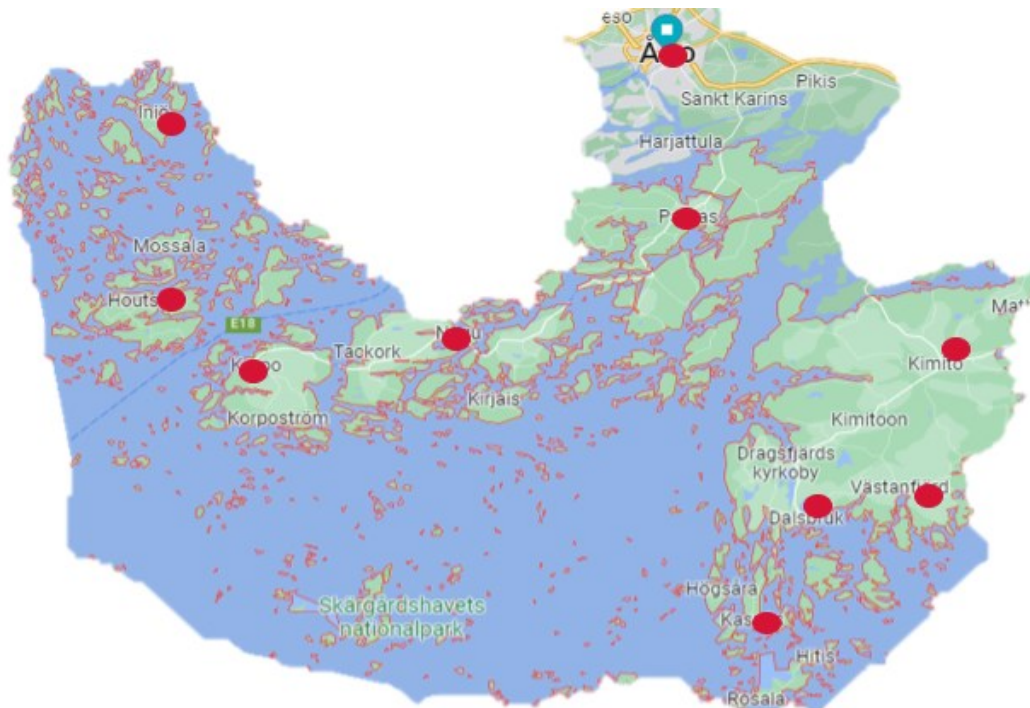
2.1 Tutkimustyön tausta ja tarve

Suomessa vallitsee tällä hetkellä koronapandemia, joka sai alkunsa alkuvuodesta 2020. Koronapandemiaa aiheuttaa koronavirus, oikealta nimeltään SARS-CoV-2. Edellä mainittu koronavirus aiheuttaa COVID-19 tautia, eli äkillistä hengitystieinfektiota. Tauti voi olla lähes oireeton tai vakava, aiheuttaen esimerkiksi keuhkokuumeen tai akuutin hengitysvaikeusoireyhtymän. Yli 70-vuotiaat henkilöt tai ihmiset, kenellä on perussairauksia, mitkä vaikuttavat keuhkojen tai sydämen toimintaan, kuuluvat riskiryhmään, eli ryhmään, joka todennäköisemmin voi sairastua vakavaan COVID-19 tautiin. Tästä johtuen, SPR:n ystävötoiminta lakkasi melkein kokonaan toimimasta heti pandemian alussa. Suurin osa vapaaehtoisista ystävästä sekä heidän asiakasystävästään kuuluvat tuohon yli 70-vuotaiden ryhmään. (THL 2021a; THL 2021b; THL 2021c.) Alkuvuodesta 2020 lähtien olemme siis eläneet jatkuvassa epätietoisuudessa, mitä tauti tuo tullessaan, miten voimme selviytyä siitä sekä miten voimme elää sen kanssa. Emme vielä näe loppua, eli epätietoisuus ja osittaisten rajoitusten kanssa eläminen jatkuu ja nyt eletään jo tammikuuta 2022, eli matka on jo tähän mennessä ollut pitkä.

Toimeksiantajani, SPR Turunmaan piiri, toivoo, että tämän tutkimustyön myötä löytyisi uusia motivaatiota ylläpitäviä toimintamalleja, jotka voisivat auttaa vapaaehtoisia ystäviä jaksamaan koronatilanteen tuomista haasteista huolimatta. Normaalisti ystävötoiminta perustuu fyysisiin tapaamisiin, sekä yksilö- että ryhmätasolla. Koronapandemian takia painopiste on siirtynyt etätapaamisiin, joko puhelimitse tai virtuaalisesti tapahtuviin kontakteihin. Tarve on siis todella suuri löytää motivoivia toimintamalleja vapaaehtoisille ystäville, varsinkin niinä aikoina kun olosuhteet eivät salli lähikontakteja. Kuten aikaisemmin mainitsin sekä vapaaehtoiset ystävät että asiakasystävät kuuluvat riskiryhmään ja tämä asettaa heille haasteita tavata fyysisesti.

2.2 Tutkimustyön toimintaympäristö

SPR Turunmaan piiri on kaksikielinen piiri, mihin kuuluu ruotsinkielinen Turku, Parainen (Nauvo, Korppoo, Houtskari ja Iniö) sekä Kemiönsaari (Kemiö, Dragsfjärd, Västanfjärd ja Hiittinen). Jokaisessa kaupungissa tai kaupunginosassa toimii yksi osasto, eli osastoja on kaiken kaikkiaan kymmenen. Suurin osa jäsenistä ovat ruotsinkielisiä. Jäseniä on noin 1700, mutta kaikki eivät toimi vapaaehtoisina, joten vapaaehtoisia on noin 500. (SPR Turunmaan piiri 2021; SPR Turunmaan piiri vuosiraportti 2020.)

Kuva 1. SPR Turunmaan piirin osastot 2022.

Turunmaan piirin alueelta löytyy paljon erilaista vapaaehtoistoimintaa, hieman riippuen siitä, minkä kokoinen osasto on kyseessä. Ensiaputoiminta on ehkä yleisin, mikä liitetään osaksi SPR:n toimintaa ja ensiapuryhmiä löytyykin kuudesta eri osastosta. Ensiapuryhmien vapaaehtoiset tapaavat kerran kuussa pitääkseen ensiaputaitoja yllä ja tarpeen vaatiessa he osallistuvat eri tapahtumiin ensiapupäivystysten merkeissä. Vaikka ensiaputoiminta on

tunnetuin, niin suurin toimintamuoto on kuitenkin ystävätoiminta. Ystävätoimintaan palaan vielä tarkemmin. Yksi toimintamuodoista on monikulttuurinen toiminta, kuten esimerkiksi läksykerho maahanmuuttajalapsille, kielikerho aikuisille sekä erilaisiin tapahtumiin osallistuminen. Monikulttuurisen toiminnan tavoitteena on muun muassa eri kulttuurien tuominen näkyväksi suomalaisille, mutta myös maahanmuuttajien integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan. Terveyspistetoiminnan myötä pyritään saamaan lisää tietoisuutta terveyden edistämisestä kerran kuukaudessa järjestettävissä Terveyspisteissä. Terveyspisteissä toimii 1-2 terveydenhuollon ammattilaista, jotka eri teemojen avulla pyrkivät neuvomaan asiakkaitaan terveyteen ja elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Veripalvelutoimintaa avustavat ryhmä vapaaehtoisia, jotka verenluovutusten yhteydessä vastaavat tarjoilusta. Muutakin toimintaa löytyy, mutta tässä muutama. (SPR Turunmaan piiri Vuosiraportti 2020.)

Ystävätoiminta on, kuten aikaisemmin mainitsin, SPR:n suurin toimintamuoto ja se kattaa noin 50% kaikesta toiminnasta. Suomessa on tällä hetkellä yli 8000 vapaaehtoista ystävää, joista yli 250 toimii Turunmaan alueella.

Ystävätoiminnassa voit toimia...

Ystävänä yksinäiselle

- Kahdenkeskeiset ystävätapaukset ulkoiluun, jutteluun, elokuvien jne. merkeissä
- Verkkoystävänä
- Perheystävänä esim. maahan muuttaneille ja omaishoitoperheille

Ystävänä yksinäjänne

- Ystävällisten kautta voi löytää ystävän tai oman ystäväryhmän
- Tukea ja ohjausta

Asiointiapuna

- Lyhytkestoista apua lääkärikäynneille, ostosreissuille jne.

Ystävänä vastaanottokeskuksissa

- Ryhmätoimintaa ja kahdenkeskeistä ystävätoimintaa vastaanottokeskuksissa
- Yhteisöllisiä talkoita

Omaishoitoperheiden tukena

- Vertaistukea
- Virkistys- ja ryhmätoimintaa
- Hyvinvointipäiviä
- Terveystta ja fyysistä toimintakykyä ylläpitävää koulutusta
- Vapaaehtoisia ystäviä

Ystävänä palvelutaloissa, sairaaloissa tai vankiloissa

- Ystävät vierailevat palvelutaloissa ja sairaaloissa
- Ryhmiä ja vierailuja vankiloissa

Avoimissa kohtaamispaikoissa

- Avoimet kahvilat
- Yhteisölliset ruokailut
- Kansainväliset klubit
- Sukupolvien väliset avoimet kohtaamispaikat Terhokerhot

Ryhmänohjaajana

- Erilaisia ryhmiä lapsille, nuorille, ikääntyneille, maahan muuttaneille, omaishoitajille ja eläkkeelle siirtyville
- Yhdessäoloa, juttelua, retkiä, kulttuuritapaamisia, laulua, askartelua jne.

Punainen Risti Röda Korset

Ystävätoiminnan perusta

Vahva vapaaehtoisuus, toimiva koulutus-, tuki- ja ohjausjärjestelmä, laaja-alaisesti verkottunut toiminta paikallista ja lähellä ihmisiä

Kuva 2. Ystävätoiminnassa voit toimia... (Ystävätoiminnan perusaineistot 2019).

Vapaaehtoisena ystävänä voi toimia kuka tahansa siitä kiinnostunut, eikä se vaadi minkäänlaista taustakoulutusta. Toimiakseen SPR:n ystävänä on kuitenkin hyvä käydä ystävätoimintaa varten kehitettyä ”Ystävätoiminnan peruskurssia”. Kurssilla kerrotaan yleisesti SPR:n ystävätoiminnasta, vapaaehtoisena ystävänä toimimisesta, vuorovaikutuksesta ja toisen kohtaamisesta sekä vapaaehtoisen hyvinvoinnista. (Mitä ystävätoiminta on? 2021; Ystävätoiminnan peruskurssi 2021.) SPR:n ystävätoiminnan tavoitteena on kouluttaa vapaaehtoisia ystäviä, jotka voivat lievittää yksinäisyyttä ja lisätä turvallisuutta sekä toimia yksinäisten ihmisten ystävinä. Ystävätoiminta on monimuotoinen ja se voi olla kahdenvälistä tai ryhmässä tapahtuvaa. Ystävätoiminta voi olla kertaluonteinen tai pitkäaikainen ja säännöllinen. (Monimuotoinen ystävätoiminta 2021.)

2.3 Tutkimustehtävä ja tavoite

Ystävätoiminta, joka on erittäin tärkeä osa Punaisen Ristin sosiaalista toimintaa, on periaatteessa ollut enemmän tai vähemmän tauolla keväästä 2020 tähän hetkeen saakka, eli tammikuuhun 2022. Loppua rajoituksille ei myöskään vielä ole näkyvissä. Vapaaehtoiset ystävät ovat yrittäneet pitää yhteyttä ystäväasiakkaisiinsa puhelimitse, mutta se ei millään tavalla korvaa fyysisiä kontakteja. Tämä kävi myös ilmi SPR Turunmaan vapaaehtoisille ystäville lähetetystä kyselystä, missä moni nimenomaan painotti juuri sitä, ettei puhelinyhteys ole lainkaan sama asia kuin fyysinen kontakti. Puhelimen kautta ei pysty tuntemaan eikä välittämään läheisyyttä. SPR Turunmaan piiri on myös järjestänyt virtuaalisia kahvihetkiä, mihin on voinut osallistua Microsoft Teamsin kautta. Kahvihetket ovat toimineet hyvin, mutta eivät ole korvanneet puuttuvia ystäväkontakteja, kun osallistujamäärät ovat olleet alhaisia verrattuna kokonaismäärään asiakkaita. Kahvihetkiin on osallistunut noin 5-10 ystäväasiakasta per kerta ja ystävä-asiakkaita oli vuonna 2020 kaiken kaikkiaan noin 290. Jos vertaa edellisen vuoden ystäväasiakkaiden määrään, joka oli yli 1000, niin koronapandemia on vähentänyt ystäväasiakkaita huomattavasti. Etenkin senioriasumisen yhteydessä tapahtuvat ystäväkontaktit ja

ryhmätapaamiset ovat jääneet kokonaan tekemättä, koska senioreita ei ole saanut käydä tapaamassa. (SPR Turunmaan piiri vuosiraportti 2020.)

Tutkimukseni tavoitteena on kartoittaa mitkä asiat motivoivat vapaaehtoisia ystäviä Suomen Punaisen Ristin ystävätoiminnassa, mikä saa heidät sitoutumaan ystävätoimintaan sekä millä tavalla koronapandemia vaikuttaa ystävätoimintaan, jos vaikuttaa? Turunmaan alueella toimiville vapaaehtoisille ystäville lähetetyn kyselylomakkeen avulla kartoitin muun muassa mitkä asiat ovat pitäneet motivaatiota yllä koronapandemian aikana.

3 Vapaaehtoinen ystävätoiminta

3.1 Vapaaehtoisuus

SPR on järjestänyt ystävätoimintaa jo pitkään. 2000-luvulla yksinäisyydestä ja syrjäytymisestä tuli valtakunnallinen ongelma ja sitä on siitä lähtien pyritty torjumaan muun muassa SPR:n ystävätoiminnan avulla. (Ole ystävä 2021.) SPR kouluttaa vapaaehtoisia toimimaan sekä vapaaehtoisina ystävinä että ystävävälittäjinä. Ystävävälittäjän tehtävä on koordinoida ystävätoimintaa ja auttaa asiakkaita löytämään vapaaehtoisia ystäviä. Vapaaehtoinen ystävä tai ystävävälittäjä tekee työnsä täysin vapaaehtoisesti, ilman minkäänlaista korvausta. Vapaaehtoisena ystävänsä saa itse päättää milloin osallistuu sekä miten paljon aikaa käyttää ystävätoimintaan. Turunmaan vapaaehtoisille ystäville suunnatussa kyselyssä kävi ilmi, että vapaaehtoiset ystävät käyttävät vaihtelevasti omaa aikaa ystävätoimintaan 1-20 tuntia kuukaudessa, mutta selkeästi suurin osa käyttää noin 1-10 tuntia kuukausittain ystävätoimintaan.

Turunmaan vapaaehtoisille ystäville tehdyn kyselyn avulla olen yrittänyt löytää niitä asioita, mitkä motivoivat heitä sekä mitkä asiat saavat sitoutumaan ja jaksamaan vuodesta toiseen, koronapandemiasta huolimatta.

Vapaaehtoisuudella tarkoitetaan toimintaa, mitä tehdään jonkun tärkeäksi näkemän asian puolesta. Kyse voi olla maailman muuttamisesta, epäkohtiin puuttumisesta tai halusta tehdä jotain hyvää tavallisena ihmisenä. Jollain voi olla erityisosaamista, mitä haluaa hyödyntää jonkun asian tai toisen ihmisen hyväksi. Vapaaehtoistyöhön osallistutaan vapaaehtoisesti ja saamatta palkkaa. Jokainen saa myös itse valita, minkälaista vapaaehtoistyötä haluaa tehdä ja miten paljon. Vapaaehtoisuus ei katso ikää tai sukupuolta, eikä muitakaan ominaisuuksia. Jokainen vapaaehtoinen on tervetullut mukaan tärkeään toimintaan. Vapaaehtoistyöllä ei korvata ammattityötä, vaan sillä pystytään tuomaan jotain arvokasta lisää sitä tarvitsevalle. Vapaaehtoisena toimiminen tuo hyvää sekä saajalle että antajalle. Vapaaehtoistyö tuo mukanaan paljon uutta oppimista, uusia ystäviä ja jopa voimaantumista. Ilman vapaaehtoisia,

Suomessa olisi paljon enemmän yksinäisiä ja syrjäytyneitä ihmisiä.
(Kansalaisareena 2020.)

Nylund & Yeungin (2005, 15) mukaan vapaaehtoistyö on palkatonta, vapaasta tahdosta tehtyä yleishyödyllistä työtä, jota on järjestetty jonkun organisaation tai järjestön toimesta. Monelle ihmiselle vapaaehtoisuus on luonteva osa arkea ja kokemus hyvästä elämästä. Vapaaehtoisuus tarjoaa yhteisöllisyyttä, osallisuutta sekä kanssaihminen kohtaamista.

Turunmaan vapaaehtoisille ystäville tehdyn kyselylomakkeen vastauksista nousi useaan otteeseen esille muun muassa yhteisöllisyyden tunne, hyvän tekeminen ja ilon tuottaminen toiselle sekä ystävyysuhteet asiakkaisiin.

Yhteisöllisyys Suomessa ei ole enää samanlaista kuin esimerkiksi 1950-luvulla. Yhteisöllisyys ei välttämättä ole kadonnut, mutta se on selkeästi muuttunut enemmän yksilölliseksi yhteisöllisyydeksi. Digitalisaatio antaa uusia mahdollisuuksia verkostua koko maailman kanssa, ihmisten kanssa, joilla on esimerkiksi sama ajatusmaailma tai samat mieltymykset. Yhteisöt ja verkostot eivät enää rakennu tietyn asuinpaikan ympärille vaan ne perustuvat enemmän symbolisiin ja mielikuvallisiin aspekteihin. Tämän myötä käy todennäköisesti niin, että vapaaehtoiset toimijat eivät välttämättä enää haluakaan tehdä työtä ilmaiseksi, vaan he haluavat jonkun korvauksen suorittamastaan työstä. Perinteinen talkoohenki ja naapuriapu on pikkuhiljaa väistymässä pois. Poikkeuksena ovat kuitenkin suuret katastrofit, jotka koetaan niin pysäyttävänä, että vapaaehtoisia löytyy keräämään rahaa sekä tarvittavia vaatteita tai tarvikkeita. Tärkeän yhteisön tai vapaaehtoistyön eteen ihmiset ovat edelleen valmiita tekemään paljon työtä. (Harju 2005, 72-75.)

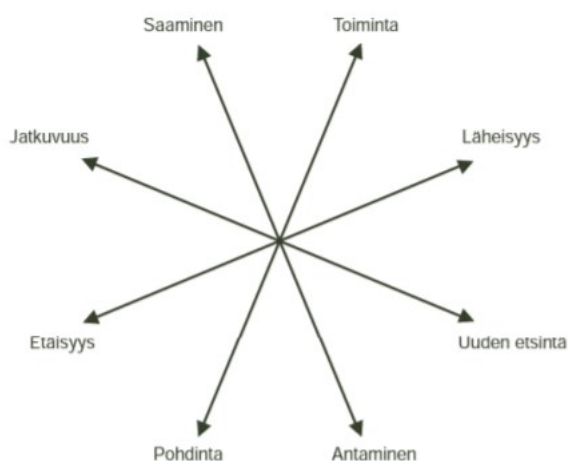
3.2 Motivaatio

Yeung (2005a, 83) sanoo, että motivaatio muodostaa vapaaehtoistoiminnan kivijalan. Mischelin (1999, 489) mukaan motiiveilla tarkoitetaan ihmisen ulkoisia ja sisäisiä tekijöitä, jotka saavat heidät toimimaan ja tekemään asioita muiden hyväksi. Martin Fordin (1992, 2-3, 73-75, 78) motivaatioteoria (Motivational

Systems Theory, MST) perustuu ihmisen tunteisiin ja kolmiosaiseen määritelmään, joka kertoo, mistä motivaatio johtuu. Nämä kolme elementtiä ovat: käyttäytymisen suunta, energian saaminen ja säätely. Ford tarkoittaa näillä elementeillä, että ihmisen motivaatioon vaikuttaa henkilökohtaiset päämäärät, tunteet, käsitykset ja uskomukset.

Motiivielementtien analyysia varten on kehitetty fenomenologinen malli, jonka aikoinaan kehitti amerikkalainen psykologi Giorgi (1985) ja jonka Yeung (2005a, 91-96) myöhemmin sovelsi vapaaehtoistoimintaan sopivaksi. Tässä esitetty analyysi perustuu Yeungin tekemiin evankelisluterilaisen kirkon vapaaehtoistojen teemahaastatteluihin. Haastatteluista pystyttiin poimimaan kaiken kaikkiaan 767 motiivielementtiä, eli 767 erilaista ilmaisua vapaaehtoisten motivaatiosta. Malli koostuu neljästä eri vaiheesta: kokonaiskuvan saavuttaminen, merkitysyksiköiden erittely, merkitysyksiköiden analyysi ja synteesi sekä yhtenäinen kuvaus. Aineistoa kerättiin haastatteleamalla vapaaehtoisia, ja haastattelujen pääteemat olivat: vapaaehtoistojen tausta, aloittaminen, nykyinen vapaaehtoistoiminta, aikaisemmat kokemukset, vapaaehtoistojen kiinnostavuus, sitoutuminen ja jatkuvuus, sosiaaliset suhteet, suhde ammattilaisiin, koulutukset ja kurssit, uskonnollisuuden rooli, omakuva vapaaehtoisijana, vapaaehtoistyön tuomat ilot, hyödyt ja vaatimukset sekä toiminnan hyvät ja huonot puolet. Vaiheiden mukaisesti aloitettiin lukemalla kaikkia haastatteluja läpi. Ensimmäisellä lukemalla pyrittiin tekemään nopea kokonaisvaikutus ja toisella lukukerralla yksityiskohtaisempi, tavoitteena teema-alueiden ja otsakkeiden hahmottelu. Toisessa vaiheessa pääpaino siirtyi motivaatioon niin, että kolmannella ja neljännellä lukemiskerralla alleviivattiin tekstiä, joka liittyi motivaatioon. Viidennellä lukukerralla keskityttiin pelkästään alleviivattuun tekstiin ja poimittiin sieltä sopivat otsikot, kuten esimerkiksi "halu auttaa". Kolmannessa vaiheessa pyrittiin yhdistämään otsikoita abstrakteiksi, yhteisiksi käsitteiksi. Yeung päätyi neljään ulottuvuuteen, eli kahdeksaan ääripäähän: saaminen – antaminen, jatkuvuus – uuden etsintä, etäisyys – läheisyys ja pohdinta – toiminta.

Yeung varmisti vielä, että kaikki 767 motiivielementtiä sopivat hänen löytämiinsä ulottuvuuksiin. Neljännessä vaiheessa kaikkia elementtejä luokiteltiin joko yhdelle tai kahdelle ääripäälle. Luokittelu perustui tekijän tulkintaan. Tämä malli sai nimekseen oktagon-malli (kahdeksankulmiomalli) ja sitä käytetään lempinimellä ”timanttimalli”.

Kuvio 1. Vapaaehtoismotivaation timanttimalli (Yeung 2005b, 107).

3.3 Sitoutuminen

Lahtinen (2003, 9) sanoo, ettei sitoutuminen voi olla lähtökohtainen motiivi osallistua vapaaehtoistoimintaan. Ei voi olla sitoutunut toimintaan, ennen kuin on ollut siinä mukana, ennen kuin tietää mitä vapaaehtoistoiminta on.

Anne Birgitta Yeung on tehnyt paljon tutkimusta vapaaehtoistyöstä ja hänen 2005 tehdystä tutkimuksesta käy muun muassa ilmi, että olennaisimmat sitoutumisen elementit ovat saaminen ja antaminen. Tämä tarkoittaa, että vain ne vapaaehtoiset, jotka kokevat vapaaehtoistoiminnan sosiaaliset suhteet antoisina, jatkavat vapaaehtoistoiminnassa. Luonnollisesti myös vapaaehtoistoiminnan mielekkyys vaikuttaa sitoutumiseen. Jollei toiminta

miellyttä, ei myöskään jatketa siinä toiminnassa. Miten vapaaehtoisia johdetaan vaikuttaa myös sitoutumiseen. (Yeung 2007, 160-163.)

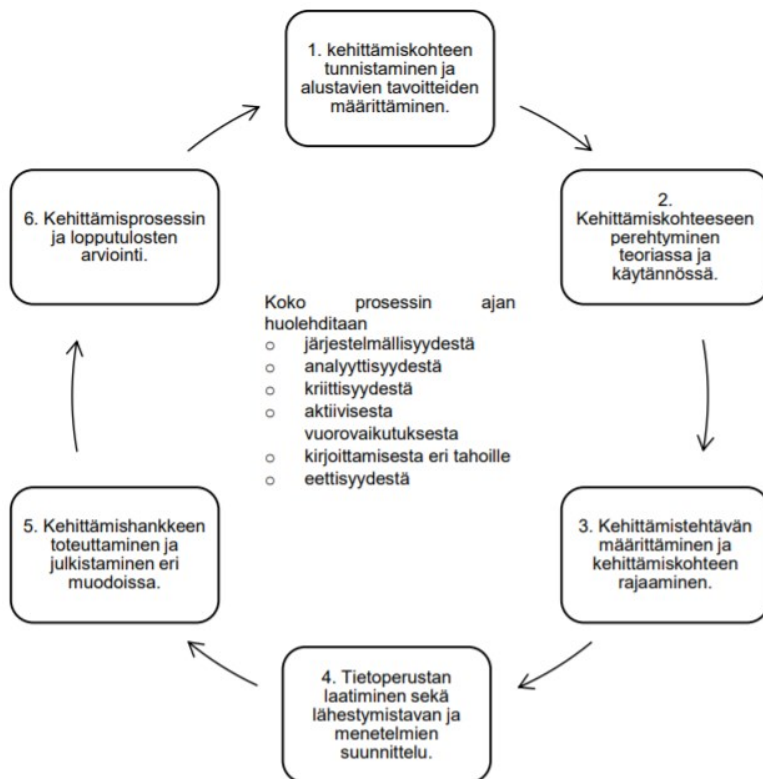
Kuten aikaisemmin on mainittu, vapaaehtoistoiminta on enemmän yksilöllistä kuin yhteisöllistä. Vapaaehtoisten tapa sitoutua on myös muuttunut ja ihmiset sitoutuvat nykyään enemmän itseensä kuin johonkin järjestöön. On myös havaittu, että vapaaehtoisten käyttämä aika vapaaehtoistoiminnassa on lyhentynyt ja muuttunut enemmän projektinomaiseksi. Käytännössä tämä tarkoittaa, ettei enää sijoiteta kaikkea vapaaehtoistyötä samaan järjestöön, vaan vapaaehtoistyötä valitaan oman kiinnostuksen mukaan ja eri järjestöissä. Sitoutuminen katkeaa, kun hypätään toiminnasta toiseen. (Harju 2007, 51-52.)

Yeung (2007, 155) sanoo, että on tärkeää, että vapaaehtoinen löytää oikean vapaaehtoistoiminnan muodon ja tämä pätee varsinkin vapaaehtoisiiin ystäviin. Opinnäytetyötä varten tehdystä kyselystäni kävi muun muassa ilmi, miten tärkeäksi vapaaehtoiset ystävät kokevat ystävätoimintaa. Davis ym. (1999) tutkivat vapaaehtoistoimintaa empatian näkökulmasta, miten ihmisen empaattisuus vaikuttaa vapaaehtoistoimintaan sitoutumiseen. Tutkimustulosten perusteella päädyttiin siihen lopputulokseen, että empaattinen ihminen sopii vapaaehtoistyöhön, joka edellyttää emotionaalista sitoutumista. Ja juuri tätähän ystävätoiminta on.

4 Toteutus

4.1 Tutkimusmenetelmä

Aloitin tutkimustyöni tammikuussa 2021. Toimeksiantajaltani, eli työnantajaltani, olin saanut tehtäväkseni löytää uusia malleja tehdä vapaaehtoistyötä sekä uusia, toimivia malleja motivoida vapaaehtoisia vapaaehtoistyössään ja saada heidät jaksamaan koronatilanteen tuomista haasteista huolimatta. Kuten aikaisemmin olen jo maininnut, tehtävänanto muuttui tutkimuksen aikana niin, että uusien mallien löytämisen sijasta, keskityinkin niihin asioihin, mitkä tällä hetkellä toimivat SPR:n ystävötoiminnassa. Lähdin selvittämään, mitkä ne tekijät ovat, jotka motivoivat SPR:n vapaaehtoisia ystäviä yleisesti ja mitkä asiat motivoivat nyt, koronapandemiassa. Halusin myös tietää, mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että vapaaehtoiset ystävät jatkavat ystävötoiminnassa vuodesta toiseen, koronapandemiasta huolimatta.

Kuvio 2. Tutkimuksellisen kehittämistyön prosessi (Ojasalo ym 2009, 24).

Olen sovelletusti hyödyntänyt tutkimuksellista kehittämistyön prosessimallia, koska se sopii mielestäni hyvin juuri tähän tutkimukseen. Itse prosessi on ollut melko suoraviivainen ja selkeä. Aloitin tutkimustyöni tunnistamalla tutkimustarpeen (kuviossa kehittämistarve) sekä määrittelemällä tavoitteet.

Itse perehtyminen kohteeseen oli melko helppoa, koska kyseessä oli oma työorganisaationi, SPR Turunmaan piiri. Vapaaehtoistyöstä löytyy paljon kirjallisuutta ja opinnäytetöitä on myös kirjoitettu jonkin verran aiheesta, mutta SPR:n ystävätoiminnasta en löytänyt mitään vastaavaa tutkimustyötä. Haasteena koin tässä käytettävien lähteiden rajaamisen ja rajaamista varten mietin, mitä haluan tietää ja mitä tietoa minä tarvitsen tätä tutkimustyötä varten (Hirsjärvi ym 2009, 81).

Toimeksiantajani toiveiden mukaisesti lähdin pohtimaan, mitkä asiat olisivat tärkeitä selvittää ja kartoittaa. Päädyin kolmeen tutkimustehtävään: mikä motivoi vapaaehtoisia ystäviä SPR:n ystävätoiminnassa, mikä saa heidät sitoutumaan ystävätoimintaan sekä millä tavalla koronapandemia vaikuttaa ystävätoimintaan, jos vaikuttaa? Koska tarvitsin tietoa suoraan vapaaehtoisilta ystäviltä, päätin tehdä mahdollisimman yksinkertaisen ja lyhyen kyselylomakkeen. Kyselylomakkeessa oli viisi strukturoitua kysymystä sekä kahdeksan avointa kysymystä. Kyselylomake oli hyvä vaihtoehto, koska sillä tavalla pystyin tavoittamaan suuren määrän mahdollisia vastaajia lyhyessä ajassa ja fyysisiä kontakteja pystyttiin välttämään.

Kaksi viimeistä vaihetta olen soveltanut niin, että näihin vaiheisiin sisältyy kyselyn analysointi, tutkimuksen tulokset sekä pohdinta. Tutkimustyöni avulla toivon, että toimeksiantajani sekä muut aiheesta kiinnostuneet saisivat paremman kuvan siitä, miksi vapaaehtoiset tulevat mukaan ystävätoimintaan ja sitoutuvat siihen vuosiksi. Tutkimustyöni saattaa myös avartaa näkemystä siitä, miten vapaaehtoisia kannattaa tulevaisuudessa rekrytoida mukaan ystävätoimintaan sekä miten ystävätoimintaa mahdollisesti voisi muokata vapaaehtoisten ystävien toiveiden mukaisesti.

4.2 Aineiston keruu ja analyysi

Aineiston keruuta varten tein kyselylomakkeen hyödyntäen Microsoft Forms-pohjaa. Tavoitteena minulla oli, että täyttämiseen menisi korkeintaan 15 minuuttia ja, että kysymykset olisivat mahdollisimman lyhyitä, spesifisiä ja selkeitä. Kysymyksiä oli 13 ja ne oli aseteltu niin, että taustatiedot olivat alussa ja avoimet kysymykset lopussa. Kyselylomakkeen mukana oli saatekirje, missä luki kyselyn tarkoitus, kenen tekemä se on sekä viimeinen vastauspäivämäärä. (Hirsjärvi ym 2009, 202-204.) Mitään kriteereitä en ollut asettanut kohdejoukolle kuin, että ovat vapaaehtoisia ystäviä Turunmaan SPR:n ystävätoiminnassa. Kyselylomakkeen lähetin Turunmaan ystävävälittäjille 29.9.2021. Vastausaikaa vapaaehtoisilla ystävillä oli 10.10.2021 asti (Liite 1). Tarkalleen en pysty sanomaan, kuinka monta kyselylomake loppujen lopulta tavoitti, koska lähetin sen 14:lle ystävävälittäjälle ja he lähettivät sen eteenpäin niille, vapaaehtoisille ystäville, kenellä on henkilökohtainen sähköpostiosoite käytössä. Arvioisin, että kyselylomake tavoitti maksimissaan 120 vapaaehtoista ystävää. Vastauksia sain 46 kappaletta (n=46) ja näin ollen vastausprosentti olisi 38%. Kaikki vastaukset tulivat määräajan puitteissa ja määräajan umpeuduttua aloin purkaa vastauksia.

Kyselyn avulla pyrin kartoittamaan Turunmaan vapaaehtoisten ystävien taustatietoja monivalintakysymyksillä: mikä sukupuoli, mihin ikäryhmään kuuluvat, montako tuntia käyttävät keskimäärin kuukaudessa ystävätoimintaan, kuinka monta ystäväasiakasta heillä on sekä miten kauan he ovat olleet mukana ystävätoiminnassa. Näiden lisäksi esitin myös avoimia kysymyksiä liittyen varsinaiseen ystävätoimintaan sekä meneillään olevaan koronapandemiaan: mikä sai heidät tulemaan mukaan ystävätoimintaan, miksi he ovat mukana ystävätoiminnassa, onko koronapandemia vaikuttanut ystävätoimintaan mitenkään, ovatko he miettineet lopettamista koronapandemiasta johtuen, mikä on saanut jatkamaan koronapandemiasta huolimatta, mitkä ulkoiset tekijät vaikuttavat jatkamaan ystävätoiminnassa sekä mitä asioita he haluaisivat muuttaa ystävätoiminnassa. (Hirsjärvi ym 2009, 198-199).

Kyselyni oli kvalitatiivinen ja kysyin kaikilta samoja kysymyksiä. Hyödynsin kyselyn etuja, koska välimatka vastaajiin oli pitkä ja aikaa oli rajatusti. Kyselyä tehdessä on tärkeä muistaa, että vastaajat voivat ymmärtää kysymyksiä väärin, jolloin eivät vastauksetkaan ole täysin luotettavia. (Hirsjärvi ym 2009, 195.)

Kyselyn avulla saadusta aineistosta tein analyysin seuraavasti. Aloitin ensin lukemalla kaikkia vastauksia läpi saadakseni kokonaiskuvan vastauksista. Tämän jälkeen teemoittelin vastaukset jokaisen kysymyksen kohdalla niin, että sain saman tyyppiset vastaukset saman otsikon alle. Hyväksyin samalla, että kaikkia vastauksia ei pysty eikä tarvitse analysoida. (Hirsjärvi ym 2009, 224.)

Yhdistämällä vastauksia ja tulkitsemalla niitä pystyin tekemään niistä yhteenvedon ja lopullisen tuloksen, eli synteesin (Hirsjärvi ym 2009, 230). Lopputuloksen ja käytetyn kirjallisuuden avulla olen tehnyt omat johtopäätökseni ja yrittänyt niiden avulla löytää vastauksia tutkimustehtäviini.

4.3 Eettisyys

Turunmaan Punaisella Ristillä on paljon erilaista vapaaehtoistoimintaa ja tätä opinnäytetyötä varten olen rajannut tutkimusta koskemaan pelkästään ystävätöimintää. Tutkimuslupaa en ole pyytänyt, koska vastaajat eivät toimi SPR:n organisaatiossa työntekijöinä, eikä näin ollen ole ketään, keneltä tutkimuslupaa voisi pyytää. Opinnäytetyösopimuksen olen solminut toimeksiantajan, Suomen Punaisen Ristin Turunmaan piirin kanssa. Sopimuksessa olemme sopineet opinnäytetyön sisällöstä sekä yhteisistä pelisäännöistä. Turunmaan ystävätöiminnasta ei löydy aiempaa tutkimusta, eli aikaisempia tutkimuksia samasta aiheesta en ole voinut hyödyntää. Opinnäytetyötä varten olen hyödyntänyt sitä tietoa, mitä olen oppinut työni myötä Turunmaan piirissä terveydenhuollon ja valmiuden suunnittelijana. Olen myös tarvittaessa pyytänyt lisää tietoa kollegoilta sekä etsinyt tietoa kirjallisuudesta ja internetistä aiheeseen liittyen. Olen mielestäni perehtynyt hyvin aiheeseen sekä myös oppinut uusia asioita ystävätöiminnasta. (Arene 2020.)

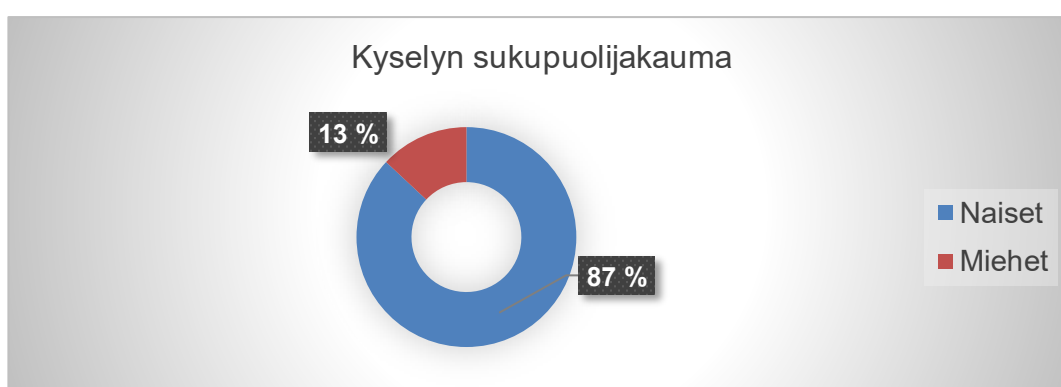
Henkilötietoja en ole tässä tutkimuksessa kerännyt. Vastajat ovat saaneet vastata anonymisti, eikä heistä ole kerätty minkäänlaisia tunnistetietoja. Kyselyn kautta tulleista vastauksista tulen myöhemmin tekemään erillisen raportin, jonka muutkin aiheesta kiinnostuneet voivat hyödyntää tarvittaessa. Raportistakaan ei tule ilmenemään mitään henkilötietoja. (mt.)

Lähetin kyselyn Turunmaan ystävälittäjille, jotka jakoivat kyselyä eteenpäin kaikille Turunmaan vapaaehtoisille ystäville, joilla on oma henkilökohtainen sähköpostiosoite käytössä. Vastajien sähköpostiosoite ei käy ilmi vastauksista, joten vastauksia ei voi myöhemmin yhdistää määrättyyn henkilöön. Kyselyn saatekirjeessä kerroin, mihin tarkoitukseen vastauksia kerätään ja siitä kävi myös ilmi, että kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista, eikä henkilötietoja kerätä. (Hirsjärvi 2009, 25.)

5 Tulokset

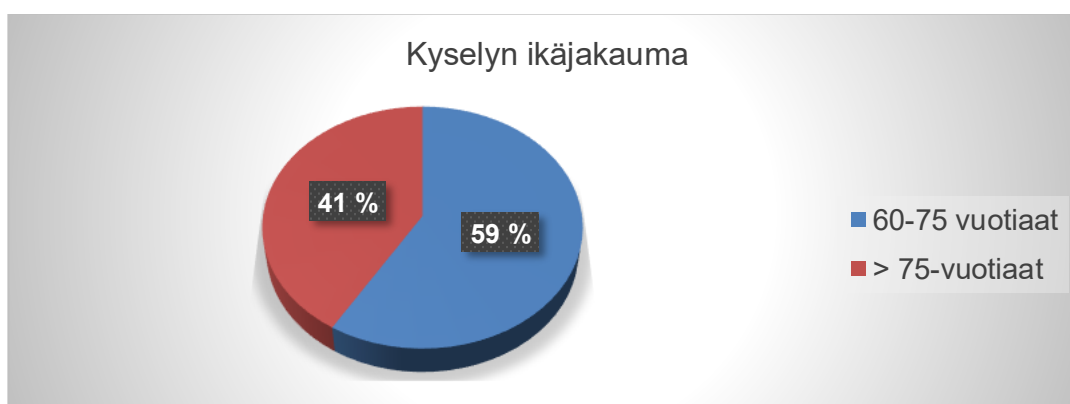
5.1 Taustatiedot

Kyselyyni vastasi 46 Turunmaan vapaaehtoista ystävää. Tein karkean arvion, että kyselyni olisi tavoittanut maksimissaan 120 vapaaehtoista ystävää, mikä antaisi vastausprosentiksi 38%. Kyselyyn vastanneista 40 (87%) olivat naisia ja kuusi (13%) miehiä.

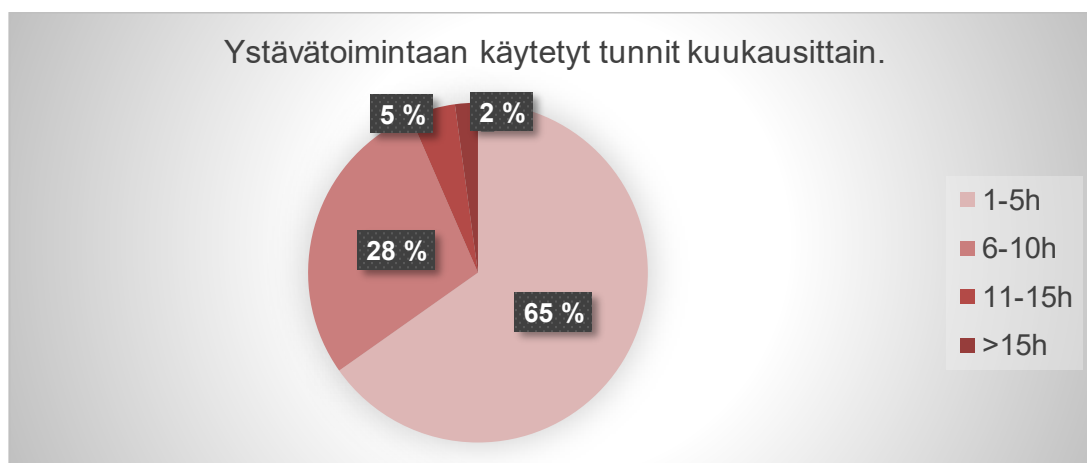
Kaava 1. Kyselyn sukupuolijakauma.

Naisista 34:llä (85%) oli äidinkielenään ruotsi ja kuudella (15%) suomi. Miehillä oli kaikilla ruotsin kieli äidinkielenään. Suurin osa (27) vastanneista olivat 60-75 vuotiaita, joista 21 (78%) olivat ruotsinkielisiä ja loput (6) suomenkielisiä. 19 (41%) vastanneista olivat yli 75 - vuotiaita, kaikki ruotsinkielisiä.

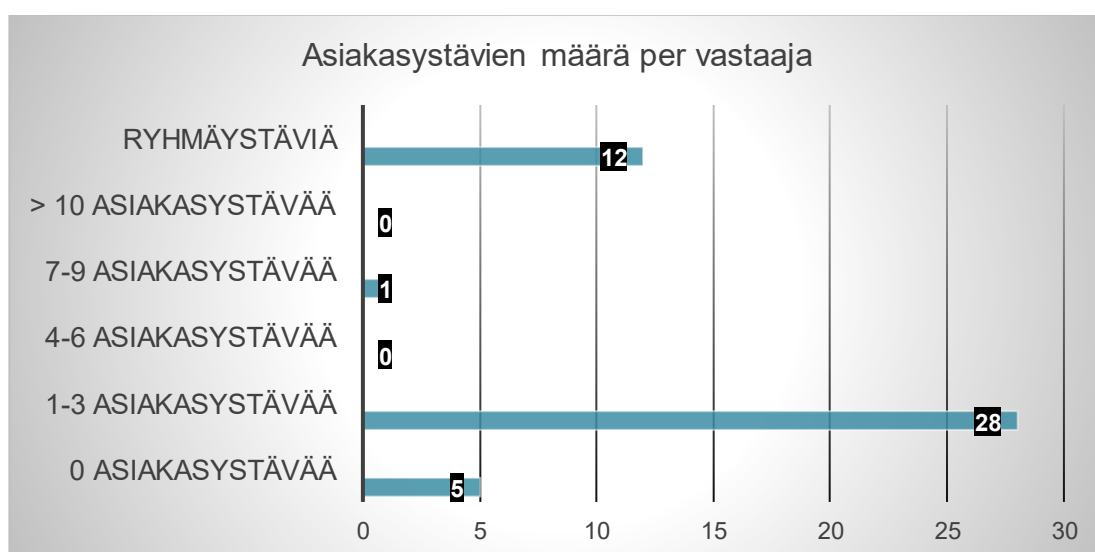
Kaava 2. Kyselyn ikäjakauma.

Suurin osa vastaajista (30) käyttivät 1–5 tuntia kuukaudessa ystävätoimintaan, 13 vastaajista käyttivät 6-10 tuntia, kaksi vastaajaa 11-15 tuntia ja yksi vastaaja yli 15 tuntia kuukaudessa ystävätoimintaan.

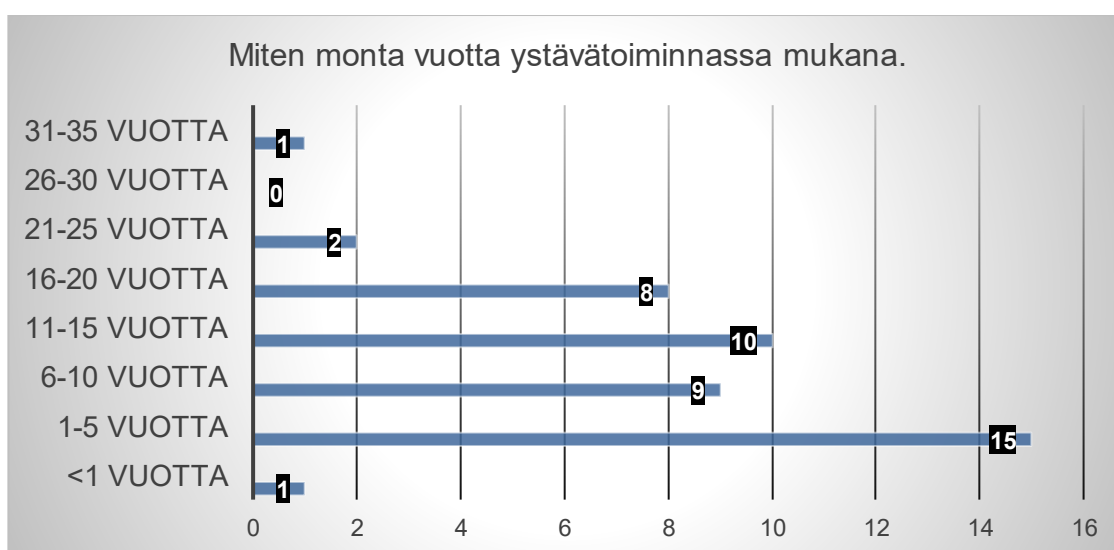
Kaava 3. Ystävätoimintaan käytetyt tunnit kuukausittain.

Kaikilla suomenkielisillä vastaajilla (6) oli 1-3 asiakasystävää. Suurimmalla osalla ruotsinkielisistä vastaajista (22) oli 1-3 asiakasystävää. Yhdellä vastaajalla oli peräti 7-9 asiakasystävää, kun taas viidellä ei ollut yhtään asiakasystävää ja vajaalla neljänneksellä (12) oli yhteisiä ryhmäystäviä, eikä lainkaan omia henkilökohtaisia.

Kaava 4. Asiakasystävien määrä per vastaaja.

Vastaajat olivat olleet mukana ystävätoiminnassa vaihtelevasti vajaasta vuodesta yli kolmeenkymmeneen vuoteen. Yksi vastaajista oli ollut ystävätoiminnassa mukana alle vuoden ja yksi oli ollut mukana jopa 30-35 vuotta. Suurin osa vastaajista (44) olivat olleet mukana 1-20 vuotta. 15 (33%) vastaajista olivat olleet mukana 1-5 vuotta, yhdeksän (20%) vastaajista 6-10 vuotta, kymmenen (22%) vastaajista 11-15 vuotta ja lopuksi kahdeksan (17%) vastaajista 11-15 vuotta.

Kaava 5. Miten monta vuotta mukana ystävätoiminnassa.

5.2 Motivaatio ja sitoutuminen

Suurin osa (35%) vastaajista olivat liittyneet mukaan ystävätoimintaan eläköidyttyään. Vastaajat kokivat, että eläköitymisen myötä heillä oli ylimääräistä aikaa, mitä he halusivat käyttää mielekkääseen tekemiseen toisten hyväksi. Yhdeksän (20%) vastaajista kertoivat, että olivat tulleet mukaan ystävätoimintaan halusta antaa apua sitä tarvitseville sekä helpottaa muiden ihmisten yksinäisyyttä. Kahdeksan (17%) vastaajista oli pyydetty mukaan toimintaan ja viiden vastaajan mielestä (11%) SPR:n toimintaan osallistuminen oli perinnettä. Kolme (6%) vastaajista olivat käyneet ystäväkurssin ja sen myötä tulleet mukaan toimintaan.

"Efter pensioneringen tycker jag att jag kan ge av min tid till någon som behöver sällskap."

"Jäin eläkkeelle ja kaipasin mielekästä tekemistä"

"Halusin helpottaa jonkun yksinäisyyttä."

Vastaajat ovat mukana ystävätoiminnassa monesta eri syystä, mutta selkeästi ylivoimaisimmat ovat ilon tuottaminen, hyödyllisyys, muihin tutustuminen, yksinäisyyden vähentäminen, itselleen antoisaa, muista ihmisistä välittäminen ja merkityksellisyys. Tätä mieltä olivat 20 (43%) vastaajista. Seitsemän (15%) vastaajista vastasivat, että uudet ystävät, yhteisöllisyys, ihmisten tapaaminen ja hyvä ryhmä on ne tekijät, mitkä saavat heidät jäämään ystävätoimintaan. Viiden (11%) vastaajan mielestä tärkeimmät tekijät ovat muiden auttaminen ja tukeminen. Neljän (9%) vastaajan mielestä molemmin puolinen antaminen ja saaminen ovat tärkeitä tekijöitä. Kolme (7%) vastasivat, että syy siihen, että ovat mukana ystävätoiminnassa on yksinkertaisesti se, että ystäviä tarvitaan. Yksittäisiä tekijöitä olivat muun muassa, että kaikki, mitä SPR tekee, on hyvää, mukana oleminen on vanha tapa sekä se, että ystävätoiminta tuntui parhaimmalta vaihtoehdolta.

"En fin verksamhet, där båda får och ger."

"Man blir själv glad och nöjd då man kan ge en liten guldkant i någon annans liv."

"Olen mukana auttaakseni yksinäisiä kanssaihmissiä omalla pienellä panoksellani."

Motivaatioon vaikuttavat ulkoiset tekijät voisi karkeasti jakaa neljään eri ryhmään: yhteisöllisyys, ystävät, ystäväasiakkaat ja ystäväystyminen sekä molemmin puolinen ilo ja hyvän tekeminen. Nämä neljä ryhmää jakautuvat niin, että ystävät sekä molemmin puolinen ilo ja hyvän tekeminen ovat jaetulla

ensimmäisellä sijalla, yhdeksän (20%) vastaajaa kummassakin ryhmässä. Kolmannelle sijalle tulee yhteisöllisyys, kahdeksan (17%) vastaajaa sekä lopuksi ystäväasiakkaat ja ystäväystyminen, seitsemän (15%) vastaajaa.

" Ihmisten kohtaaminen ja heihin tutustuminen ja toivon mukaan ilon tuottaminen toiselle ihmiselle."

" Se on hyvä tapa olla mukana tekemässä hyvää ja samalla saa itselle sisältöä elämään"

" Vännerna har också blivit mina vänner och på så sätt är de ett socialt stöd för mej."

" Alla mina röda kors vänner, och att igen kunna umgås och träffas. Att bjuda åldringarna på underhållning, bjuda på något gott, t.ex. våffelkalas, ha allsång och musik."

" Man får så mycket tillbaka."

" Glad att kunna hjälpa då man ser det stora behovet."

5.3 Koronapandemian vaikutus

Koronapandemia on suurimman osan (87%) mielestä vaikuttanut negatiivisesti ystävätoimintaan. Vastaajien mukaan on ollut melkein mahdotonta ylläpitää ystävätoimintaa, ei ole saanut tavata ketään, ryhmätoiminta on loppunut tai jopa niin, että kaikki toiminta on loppunut. Muutama kertoi myös, että asiakasystävä on sairastunut tai jopa menehtynyt koronapandemian aikana. Muita ystävätoimintaa hankaloittavia tekijöitä ovat läheisyyden puuttuminen, kasvosuojien vaikutus kommunikaatioon, tapaamisten lyhentyminen ja siirtyminen ulos. Vastaajat kertoivat myös, että asiakkaita on menetetty koronapandemian takia. Saattajatoiminta, joka on osa ystävätoimintaa, on myös kärsinyt pahasti, koska sitä ei pääsääntöisesti olla pystytty harjoittamaan koronapandemian rajoituksista johtuen. Sama koskee myös kaikkia käyntejä seniori- tai palveluasumisissa, missä ei myöskään ole saanut käydä koronapandemian aikana. Vastaajat ovat pyrkineet korvaamaan fyysisiä

tapaamisia puhelinsoitoilla, mutta nämä eivät vastaajien mielestä mitenkään korvaa fyysisiä tapaamisia, koska niistä puuttuu se tärkein tekijä, läheisyys. Yksi vastaajista kertoi, että hänen oma elämäntilanteensa on vaikuttanut ystävätoimintaan osallistumiseen, ei niinkään koronapandemia.

” Ystäväni on hyvin ikääntynyt henkilö, joten en ole voinut käydä häntä tapaamassa henkilökohtaisesti.”

” Fick inte gå på hembesök. Träffade inte RK-gruppen Inget besök inne på äldreboende. Fick inte vara följeslagare till sjukhus”

” Tapaamisista tuli puheluita.”

Kysymystä ”Jos koet, ettei koronapandemia ole muuttanut mitään, kerro miksi.” vastaajat olivat luultavasti ymmärtäneet väärin, ainakin vastausten perusteella. Kysymykseen oli vastattu samalla tavalla kuin edelliseen kysymykseen, miten koronapandemia on vaikuttanut ystävätoimintaan. Tarkoitukseni oli saada vastauksia siihen, onko olemassa vapaaehtoisia ystäviä, joihin koronapandemia ei olisi vaikuttanut lainkaan. Matala vastausprosentti (37%) juuri tähän kysymykseen kertonee myös siitä, etteivät vastaajat ole ymmärtäneet kysymystä.

Ainoastaan 27 (59%) vastasivat kysymykseen, jos ovat miettineet ystävätoiminnassa lopettamista koronapandemian aikana. Niistä 21 (46%) eivät olleet lainkaan miettineet lopettamista. Ne, jotka olivat miettineet lopettamista, eivät olleet sitä miettineet koronapandemian takia, vaan esimerkiksi siitä syystä, että oma korkea ikä vaikeuttaa osallistumista ja pian olisi itse tarvetta vapaaehtoiselle ystävälle. Oma teoriani, miksi niin suuri osa vastaajista ovat jättäneet vastaamatta tähän kysymykseen voisi olla se, etteivät ole lopettamassa ystävätoiminnassa, eivätkä koe sen tarpeelliseksi silloin edes vastata kysymykseen. Tämä johtopäätös siitä syystä, että kaikki ovat pääsääntöisesti vastanneet kaikkiin kysymyksiin, paitsi juuri tähän.

"Nej, det kommer ju en "normal" period efter det här"

"Jag har inte funderat på att sluta, utan jag har väntat på att pandemin tar slut så att man igen får besöka ett åldringshem."

"Pitkä tauko toiminnassa, Vaikea aloittaa uudelleen. Oma ikääntyminen"

"Mikä on saanut sinua jäämään ystävätoimintaan, koronapandemiasta ja sen tuomista rajoituksista huolimatta?" kysymykseen noin vajaa neljännes (11) vastaajista kertoivat, että odottavat parempia aikoja ja koronapandemian loppumista. Toinen vajaa neljännes (10) kertoi, että he tuntevat vastuuta asiakasystävistä, eivätkä sen takia ole lopettaneet. Heidän mielestään ystävien ja ihmiskontaktien tarve pysyy, eikä työn tärkeys heidän mielestään vähene. Seitsemän (15%) vastaajaa kertoivat, että kokevat yhteisöllisyyden, sitoutumisen ja ystäväystymisen tärkeiksi. Neljän (9%) mielestä puhelinyhteys on tarjonnut mahdollisuuden jatkaa toiminnassa koronapandemiasta huolimatta. Kaksi vastaajista, kertoivat, että ilon tuottaminen on tärkeä tekijä, kun taas kaksi muuta kertoivat, että ystävätoiminta on antoisaa toimintaa. Yksi vastaajista kertoi, etteivät häntä ole fyysiset tapaamiset pelottaneet, joten hän on osallistunut aina mahdollisuuksien mukaan tapaamisiin.

"Pandemin tar slut och då börjar vi köra hårt 🍊"

"Nu har jag förstått hur viktigt arbete vi gör inkom vår verksamhet och att vi verkligen behövs"

"Ystävä on tarvinnut minua ehkä vielä enemmän pandemian aikana kuin muulloin."

Kyselyni viimeinen kysymys liittyi ystävätoiminnan muutosehdotuksiin. Melkein kaikki olivat, huolimatta kaikista vaikeuksista koronapandemian aikana, tyytyväisiä ystävätoimintaan, eivätkä kokeneet muutostarpeita. Muutaman (7) mielestä olisi kuitenkin tarvetta nuorille ja nuoremmille vapaaehtoisille ystäville,

tämänhetkiset vapaaehtoiset ystävät kun ovat jo yli 60-vuotiaita. Kaksi vastaajista, toivoivat lisää miehiä mukaan ystävätoimintaan, mutta myös yleisellä tasolla toivottiin lisää vapaaehtoisia ystäviä. Pieni osa (4) vastaajista, toivoivat vapaaehtoisten ystävien kesken pidettäviä ryhmätapaamisia useammin, että he saisivat enemmän tukea vapaaehtoistyössään ystävävälittäjiltä sekä enemmän vertaistukea muilta vapaaehtoisilta ystäviltä. Markkinointiin pitäisi panostaa enemmän ja sillä tavalla markkinoida lisääntynyt tarve vapaaehtoisista ystävistä sekä markkinoida vapaaehtoisia ystäviä vielä enemmän yksinäisille ihmisille. Lopuksi muutama (2) vastaaja koki lisääntyneen digitalisaation haasteellisena ja oli sitä mieltä, että pitäisi panostaa enemmän aikaa asiakasystäviin kuin tietokoneella tehtäviin asioihin.

” Ehkä säännöllisiä tapaamisia esim. kerran kuukaudessa tai joka toinen kuukausi, jossa voisi ideoida ja kertoa kokemuksistaan”

” Enemmän vertaistukea muilta ystäviltä. Luentoja ja opastusta ajankohtaisista aiheista. Virkistys tilaisuus silloin tällöin tukemaan jaksamista.”

” Mielestäni ystävätoiminta on monipuolista (esim.erilaiset pienet yhteiset tapahtumat yksityisten tapaamisten ohella)”

” Mera yngre med i verksamheten och gärna också manliga vänner. Lättare sagt än gjort men önska kan man.”

” Vänverksamheten är beroende av nyrekrytering och av förnygring. Marknadsföring på lokal nivå av vår insats”

6 Pohdinta

Tämän tutkimustyön alkuperäinen tavoite, oli löytää uusia motivoivia toimintamalleja SPR:n ystävätoimintaan pandemiatyypisissä tilanteissa. Turunmaan vapaaehtoisille ystäville osoitetun kyselyn jälkeen huomasin, etten niiden vastausten perusteella, enkä kirjallisuuden avulla, pysty vastaamaan tavoitteeseen. Tässä vaiheessa päädyinkin vaihtamaan suuntaa tutkimuksessa ja keskittyä kolmen tutkimustehtävän vastaamiseen. Mikä motivoi vapaaehtoisia ystäviä Suomen Punaisen Ristin ystävätoiminnassa, mikä saa heidät sitoutumaan ystävätoimintaan sekä millä tavalla koronapandemia vaikuttaa ystävätoimintaan, jos vaikuttaa?

Turunmaan vapaaehtoisille ystäville suunnattu kysely osoitti, miten erikoisesta ryhmästä vapaaehtoisia on kyse. Haluankin tässä kohtaa palata kappaleeseen 3.3, missä mainitsin Davisin ym. (1999) tutkimuksen empatiasta, miten ihmisen empaattisuus vaikuttaa vapaaehtoistoimintaan ja siihen sitoutumiseen. Uskallan väittää, että ystävätoiminnassa kaikki vapaaehtoiset ystävät ovat empaattisia. Kaikki ystävätoiminta tapahtuu pyyteettömästi, eikä kukaan tee sitä pelkästään itsensä vuoksi. Millä tavalla voisi muuten selittää, että joku antaa jopa 30 vuotta elämästään vapaaehtoistyölle ystävätoiminnassa? Toinen asia mikä tämän todistaa on se, ettei kukaan kyselyyn vastanneista ollut miettinyt lopettamista kahden vuoden koronapandemian jälkeen, koska he tuntevat vastuuta asiakasystävistään. Uskon vahvasti, että uusien motivoivien toimintamallien löytäminen tai keksiminen ei olennaisesti vaikuttaisi ystävätoimintaan, koska vapaaehtoisten ystävien motivaatio johtuu sisäisistä tekijöistä, heidän persoonastaan, eikä niinkään ulkoisista tekijöistä. Kyselyn perusteella en myöskään saanut ratkaisevia uusia ehdotuksia ystävätoiminnan parantamiseen, joten tämän tutkimustyön tuotos tulee lähinnä olemaan yhteenveto niistä asioista, jotka tällä hetkellä motivoivat Turunmaan vapaaehtoisia ystäviä.

Kyselyn mukaan Turunmaan vapaaehtoisia ystäviä motivoi muun muassa muiden ihmisten auttaminen ja tukeminen, ilon tuottaminen, ihmisten tapaaminen ja mielenkiintoiset kohtaamiset. Vapaaehtoisten ystävien mielestä

ystävätoiminta antaa heille mahdollisuuden tutustua uusiin ihmisiin ja sen myötä saada uusia ystäviä sekä muista vapaaehtoisista ystäväistä että myös asiakasystävistä. Vaikka ei vastauksissa aina suoraan sanota, miten paljon ystävätoiminta myös antaa vapaaehtoisille ystäville, sen voi lukea niin sanotusti ”rivien välistä”. Moni kokee tekevänsä merkityksellistä vapaaehtoistyötä ja he vaikuttavat aidosti nauttivan mahdollisuudesta tehdä hyvää jollekin toiselle ihmiselle. Ystävätoiminnassa yhteisöllisyys ja yhteenkuuluvuuden tunne ovat tärkeitä ja nämä on varmasti ne asiat, mitkä vaikuttavat ystävätoimintaan sitoutumiseen. Turunmaan ystävätoimintaan ei vaikuta pätevän 2000-luvun ajatusmalli yksilöllisestä vapaaehtoistyöstä (Harju 2007, 51-52).

Ystävävälittäjällä on tärkeä rooli vapaaehtoisten ystävien motivoinnissa ja innostamisessa. Ei kuitenkaan pidä unohtaa taustalla oleva SPR osasto ja piiri. Heiltä, ystävävälittäjän pitää saada tukea ja tarvittavia resursseja toimivaan ja inspiroivaan ystävätoimintaan. Kyselyssä nousi esimerkki, jossa yksi vastaajista toivoi lisää tukea ystävävälittäjältä löytääkseen itselleen uusia asiakasystäviä. Ystävävälittäjän aktiivisuus heijastuu luonnollisesti myös vapaaehtoisiin ystäviin. Ehkä ystävälittäjä tarvitsisi lisää tukea omalta osastolta pystyäkseen vuorostaan auttamaan ja tukemaan vapaaehtoisia ystäviä.

Kyselyn vastauksista käy ilmi, että vapaaehtoiset ystävät kaipaavat yhteistä toimintaa, sekä muiden vapaaehtoisten ystävien kesken että yhdessä ystäväasiakkaiden kanssa. Vapaaehtoisia ystäviä innostaa mielekäs yhdessä tekeminen, olkoon se sitten muiden vapaaehtoisten ystävien tai ystäväasiakkaiden kanssa. Yhteiseen toimintaan panostaminen olisi siis jatkossa erittäin tärkeää.

SPR on koronapandemian myötä joutunut kehittämään toimintatapoja ja yhä enenevässä määrin joutunut ottamaan käyttöön digitaalisia apuvälineitä. Verkkoystävätoiminta on ollut toiminnassa jo muutaman vuoden, etenkin nuorten kesken, mutta koronapandemiasta johtuen myös hieman varttuneemmat ovat löytäneet sen. Verkkoystävätoiminnassa vapaaehtoiset ystävät keskustelevat joko chat-palvelun kautta tai sähköpostitse. Uusin toimintamuoto on erilaiset verkkoryhmät, jotka voivat olla avoimia tai suljettuja sekä eri teemoihin

perustuvia. Verkkoryhmät vaativat hieman enemmän tietoteknisiä taitoja, mutta verkkoryhmän vetäjä voi auttaa osallistujia tarvittaessa. Verkkoryhmät ovat tästä huolimatta toimineet hyvin. Verkkoystävätoiminnan ja verkkoryhmien lisäksi on kokeiltu ryhmäpuhelukeskusteluja. Ryhmäpuhelukeskustelussa vapaaehtoinen ystävä soittaa ryhmäpuhelun kiinnostuneille osallistujille. Ryhmäpuhelujen avulla pyritään tavoittamaan niitä ihmisiä, jotka eivät pysty osallistumaan verkkoryhmiin. (Hetemäki 2020.)

Turunmaan vapaaehtoisille ystäville lähetetystä kyselystä kävi ilmi, että suurin osa vapaaehtoisista ovat tyytyväisiä nykyiseen ystävätoimintaan.

Ystävätoiminta seisoo tukevalla kivijalalla, jota ei edes meneillään oleva koronapandemia pysty murentamaan. Vapaaehtoiset ystävät ovat mukana toiminnassa epäitsekäistä syistä, eivätkä näin ollen ole niin riippuvaisia ulkoisista tekijöistä. Uusia malleja en pysty keksimään, ainoastaan keräämään ne toimintatavat, mitkä ovat koronapandemian aikana toimineet ja mistä voisi olla hyötyä myöhemmin pandemiaa vastaavissa tilanteissa. Ehdotuksia olen poiminut SPR:n ystävätoiminnasta sekä kyselystä:

1. Vapaaehtoisten ystävien keskeinen yhteydenpito (rajoituksista riippuva): fyysiset säännölliset tapaamiset ulkona tai sisällä, virtuaaliset säännölliset tapaamiset (Whatsapp, Microsoft Teams, Zoom jne.), vertaistukitapaamisia, purkukeskusteluja tarvittaessa, säännöllistä tiedottamista sähköpostitse tai puhelimitse, tavoitteena, että kaikki olisivat ajantasalla asioista.
2. Yhteydenpito asiakasystäviin, jolleivät tapaamiset voi olla fyysisiä: säännöllinen puhelinyhteys, jopa useammin kuin fyysiset tapaamiset, säännöllinen virtuaalinen yhteys (Whatsapp, Microsoft Teams, Zoom jne.), verkkoystävätoiminta (chat-palvelu, sähköposti), verkkoryhmät, sekä ryhmäpuhelukeskustelut.
3. Korvaava toiminta, jos ystävätoiminta on tauolla: SPR:n muu toiminta, kuten ruokakassiapu, ruoka-apu, rokotusapu, auttava puhelin jne.

Tärkeää on, että vapaaehtoiset ystävät pitävät yhteyttä keskenään ja toimivat toistensa tukena, eikä ketään jätetä yksin. SPR:n nettisivuilta ”Henkinen tuki ja vapaaehtoisena jaksaminen koronavirustilanteessa” löytää hyviä neuvoja haastaviin tilanteisiin (SPR 2021). On myös tärkeää pitää yhteyttä omiin asiakasystäviin ja pitää heidät ajantasalla tilanteesta. Kyselyn vastauksista ilmeni, että monelle asiakasystävälle, yhteydenpidon tarve koronapandemian aikana on korostunut entisestään. SPR:n vapaaehtoinen ystävä voi monessa tapauksessa jopa olla asiakasystävän ainoa ihmiskontakti ulkomaailmaan tai ainoa, jolla on oikeasti aikaa jutella ja kysellä kuulumisia.

Vapaaehtoisia ystäviä tarvittaisiin lisää. Tämä kävi ilmi myös kyselyn vastauksista. Toiveita oli paitsi uusista vapaaehtoisista ystävistä, myös nuorista ja nuoremmista vapaaehtoisista ystävistä sekä miehistä. Moni vapaaehtoinen ystävä alkaa olemaan siinä iässä, ettei iän takia pysty jatkamaan ja tarvitsisi itse vapaaehtoista ystävää. Olisiko korkea aika panostaa markkinointiin ja yrittää löytää lisää vapaaehtoisia ystäviä, ennen kuin nykyiset vapaaehtoiset ystävät loppuvat niin sanotusti kesken? Tiedossa on, että vapaaehtoisten ystävien tarve on suurempi, kuin mitä niitä tällä hetkellä on. Pitäisi löytää uusia tapoja markkinoida ystävätoimintaa ja jotenkin ottaa huomioon myös niitä vapaaehtoisia, jotka haluaisivat tehdä enemmän projektinomaista vapaaehtoistyötä, sitoutumatta määrättyyn järjestöön tai organisaatioon (Harju 2005, 72-75). Kyselyn vastauksista nousi myös ehdotus valmiista kartoituslomakkeesta, jonka voisi lähettää yksinäisille kotiin, vuodeosastoille jne. Sen avulla voisi kartoittaa vapaaehtoisten ystävien tarvetta ja samalla markkinoida ystävätoimintaa kaikille sitä tarvitseville. Tämän lisäksi ehdotettiin myös, että ystävätoimintaa mainostettaisiin enemmän paikallisissa lehdissä.

Kyselyyn vastanneet toivoivat yhteisiä tapaamisia useammin ja säännöllisemmin. Tapaamisissa voisi ideoida yhdessä sekä jakaa kokemuksia. Toivelistalla oli myös luentoja ja opastusta ajankohtaisista asioista sekä virkistystilaisuuksia silloin tällöin tukemaan jaksamista. Voisi kuvitella, että tämä todellakin tulee tarpeen kahden haastavan koronapandemiavuoden jälkeen.

Lopuksi toivottiin vielä, että ystävätoimintaa kehitettäisiin ottamaan huomioon suomenkieliset vapaaehtoiset ystävät sekä rekrytoitaisiin lisää vapaaehtoisia ryhmänvetäjiä pitämään erilaista ohjelmaa ja niiden avulla kehittää toimintaa vieläkin monipuolisemmaksi.

Kyselyn kautta tulleet vastaukset tulivat tavallaan yllätyksenä, koska ystävätoiminta ei selkeästi sovi samaan muottiin kuin kaikki muu vapaaehtoistoiminta. Kuten aikaisemmin olen jo maininnut, ystävätoiminta ei perustu yksilölliseen yhteisöllisyyteen, vaan perinteiseen yhteisöllisyyteen, talkoohenkeen (Harju 2005, 72-75). Koen, etten kunnolla edes pysty sanoin kuvaamaan ystävätoiminnan vapaaehtoisten asennetta ja sitoutuneisuutta toimintaan. Moni vapaaehtoinen varmaan luovuttaisi ja lopettaisi toimintaa, jos sitä ei melkein kahteen vuoteen olisi olemassa niin kuin on tottunut. Turunmaan ystävätoiminnassa ei nimittäin ole ollut verkkoryhmiä tai ryhmäpuhelukeskusteluja, joten toiminta on oikeasti ollut lähes olematon. Kuitenkin Turunmaan vapaaehtoiset ystävät odottavat parempia aikoja, valmiita tositoimiin kun aika koittaa. Heidän motivaatiotaan pitää yllä vastuuntunne asiakasystäviä kohtaan, vapaaehtoisten ystävien ja asiakasystävien ystävyysuhteiden jatkaminen sekä ajatus siitä, ettei ihmisten yksinäisyys ole kadonnut mihinkään ja että, heitä edelleen tarvitaan. Aivan uskomattomaltahan se kuulostaa. Toisaalta, monelle vapaaehtoiselle ystävälle suhde asiakasystävään antaa molemminpuolista iloa. Vapaaehtoistyössä antaa paljon, mutta saa myös paljon takaisin. Esimieheni kertoi muun muassa, että vapaaehtoiset ystävät eivät tilastoi kaikkea mitä he tekevät, koska he eivät näe sitä työnä. Hyöty on siis selkeästi molemminpuolinen.

Vaikken mielestäni ole yltänyt tutkimustehtäväni tavoitteisiin, olen saanut paljon tärkeää tietoa ystävätoiminnasta, mitä en muuten olisi saanut. Kyselyn avulla olen saanut paljon hyödyllistä tietoa, mitä ei muuten olisi kerätty. Myös vapaaehtoisuuteen liittyvään kirjallisuuteen tutustuminen on avartanut tietämystäni vapaaehtoistyöstä. Vapaaehtoistyö on muuttanut luonnettaan ja nyt meidän on vastattava siihen vielä paremmin, jotta vapaaehtoisia löytyisi vielä tulevaisuudessakin. Meidän täytyy vielä paremmin ottaa huomioon ja hyödyntää

ihmisten halu auttaa kertaluonteisemmin. Kaikki eivät halua sitoutua johonkin järjestöön moneksi vuodeksi, vaan autetaan siellä, missä apua tarvitaan ja silloin kun sitä tarvitaan. Toivottavasti joku perehtyy tähän vielä tarkemmin ja löytää ne mallit, mitkä jäivät minulta tällä kertaa uupumaan.

Suuri kiitos vielä niille, jotka vastasivat kyselyyni ja auttoivat minua tutkimustyössäni. Kiitos myös kollegalleni Axel kartta-avusta.

Lähteet

Arene. 2020. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset.

Viitattu 4.1.2022. [https://www.arene.fi/wp-](https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf? t=1578480382)

[content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf? t=1578480382](https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf? t=1578480382)

Davis, M. H.; Mitchell, K. V.; Hall, J. A.; Lothert, J.; Snapp, T. & Meyer, M. 1999. Empathy, expectations and situational preferences: Personality influences on the decision to participate in volunteer helping behaviours. *Journal of Personality*, 67, 469–503.

Ford, M. 1992. *Motivating Humans. Goals, Emotions and Personal Agency Beliefs*. London: Sage.

Giorgi, A. 1985. *Sketch of a Psychological Phenomenological Method*. Teoksessa Giorgi, A. (toim.) *Phenomenology and Psychological Research*. Pittsburgh: Duquesne University Press.

Harju, A. 2005. *Kansalaisyhteiskunta vapaaehtoistoiminnan innoittajana*. Teoksessa *Vapaaehtoistoiminta - Anti, arvot ja osallisuus*. Nylund, M. & Yeung, A. (toim.). Gummerus kirjapaino Oy: Jyväskylä.

Harju, A. 2007. *Kansalaistoimintaan kätkeyty aarre*. Espoo: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.

Hetemäki, M. 2020. SPR. Ystävätoimintaa korona-aikana. Viitattu 1.11.2021. https://rednet.punainenristi.fi/system/files/page/Uutiskirje%20%2C%202020_15092020%20%281%29.pdf

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. & Sinivuori, E. 2009. *Tutki ja kirjoita*. 15. uud. p. Helsinki: Tammi.

Kansalaisareena 2020. *Vapaaehtoistoiminnan määrittely*. Viitattu 22.10.2021. <https://kansalaisareena.fi/vapaaehtoiselle/vapaaehtoistoiminnan-maaritelma/>

Lahtinen, P. 2003. *Ihminen on tärkein instrumentti. Työnohjaus vapaaehtoisessa tukihenkilötyössä*. Vantaa: SMS-Tuotanto.

Mischel, W. 1999. Introduction to Personality. Kuudes painos. Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers.

Mitä ystävätoiminta on? 2021. SPR. Viitattu 22.10.2021.

https://www.punainenristi.fi/vapaaehtoiseksi/ystavatoiminta/?_ga=2.58490474.1396013624.1632815058-20138911.1615793574

Monimuotoinen ystävätoiminta 2021. SPR. Viitattu 22.10.2021.

<https://rednet.punainenristi.fi/node/8295>

Nylund, M. & Yeung, A. 2005. Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus murroksessa. Vapaaehtoistoiminta - Anti, arvot ja osallisuus. Nylund, M. & Yeung, A. (toim.). Gummerus kirjapaino Oy: Jyväskylä.

Ojasalo, K.; Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät – Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Porvoo: WSOYpro Oy.

Ole ystävä 2021. Ystäväpalvelu on Suomen Punaisen Ristin järjestämä. Viitattu 27.10.2021. <https://oleystava.fi/>

Röda Korset 2020. Psykiskt stöd och att orka som frivillig i coronavirus-situationen. Viitattu 22.10.2021. <https://rednet.rodakorset.fi/node/59680>

SPR 2021. Henkinen tuki ja vapaaehtoisena jaksaminen koronavirustilanteessa. Viitattu 1.11.2021. <https://rednet.punainenristi.fi/node/59671>

SPR Turunmaan piiri 2021. Osastot. Viitattu 22.10.2021.

<https://rednet.punainenristi.fi/node/29759>

SPR Turunmaan piirin vuosiraportti 2020. Viitattu 22.10.2021.

<https://rednet.punainenristi.fi/system/files/page/SPR%20Turunmaan%20piiri%20C%20Vuosiraportti%202020.pdf>

SPR Ystävätoiminta 2021. Viitattu 22.10.2021.

<https://rednet.punainenristi.fi/ystavatoiminta>

THL 2021a. Koronavirus COVID-19. Viitattu 22.10.2021.

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19>

THL 2021b. Oireet ja hoito - koronavirus. Viitattu 22.10.2021.

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/oireet-ja-hoito-koronavirus>

THL 2021c. Vakavan virustaudin riskiryhmät. Viitattu 22.10.2021.

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/vakavan-koronavirustaudin-riskiryhmat>

Yeung, A. 2005a. Tutkimustyökaluja vapaaehtoisuuden motivaation mysteerin.

Teoksessa Vapaaehtoistoiminta - Anti, arvot ja osallisuus. Nylund, M. & Yeung, A. (toim.). Gummerus kirjapaino Oy: Jyväskylä.

Yeung, A. 2005b. Vapaaehtoistoiminnan timantti. Teoksessa Vapaaehtois-

toiminta - Anti, arvot ja osallisuus. Nylund, M. & Yeung, A. (toim.). Gummerus kirjapaino Oy: Jyväskylä.

Yeung, A. 2007. Innoittava vapaaehtoistoiminta - toimintaan sitoutuminen ja sen

tukeminen. Teoksessa Harju, Aaro (toim.) Kansalaistoimintaan kätketty aarre.

Espoo: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.

Ystävöitymisen peruskurssi 2021. SPR. Viitattu 22.10.2021.

<https://rednet.punainenristi.fi/node/61577>

Ystävöitymisen perusaineistot 2019. SPR. Viitattu 7.11.2021.

<https://rednet.punainenristi.fi/system/files/page/Yst%C3%A4v%C3%A4toiminnassa%20voit%20toimia%202019.jpg>

Kysely Suomen Punaisen Ristin ystävöiminnasta koronapandemian aikana

Tämä kysely on suunnattu Suomen Punaisen Ristin ystävöiminnan vapaaehtoisille.

Teen opinnäytetyötä Suomen Punaisen Ristin Turunmaan piirin toimesta otsikolla "SPR- YSTÄVÄTOIMINNAN VAPAAEHTOISTEN MOTIVOINTI JA INNOSTAMINEN PANDEMIAN AIKANA - Uusia toimintamalleja vapaaehtoistyöhön".

Kyselyn avulla yritän kartoittaa, millä tavalla koronapandemia on vaikuttanut ystävöimintaan vai onko se vaikuttanut lainkaan. Samalla selvitän mitkä asiat ystävöiminnassa motivoivat.

Toivon, että mahdollisimman moni vastaisi kyselyyni, että pystyisin tarvittaessa keksimään uusia toimintamalleja ystävöiminnan vapaaehtoisia huomioon ottaen. **Jokainen vastaus on siis todella tärkeä.**

Kyselyssä ei kerätä henkilötietoja joten voit vastata kyselyyn anonymisti.

Kysely kestää noin 10-15 min ja aikaa vastata kyselyyn on 10.10.2021 asti.

Kiitän sinua jo etukäteen ajastasi ja vastauksistasi ja toivotan sinulle oikein

mukavaa syksyä! **Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä:**

linda.pyy@redcross.fi (<mailto:linda.pyy@redcross.fi>)

ystävällisin terveisin, Linda
Pyy sosionomiopiskelija,
Turku AMK

1. Mikä sinun sukupuolesi on? *

- Nainen
- Mies
- Muu

2. Mihin ikäryhmään kuulut? *

- 18-30 vuotiaat
- 31-45 vuotiaat
- 46-59 vuotiaat
- 60-75 vuotiaat
- 76+ vuotiaat

3. Montako tuntia käytät keskimäärin kuukaudessa ystävätoiminnassa mukana olemiseen? *

- 1-5 tuntia/kuukausi
- 6-10 tuntia/kuukausi
- 11-15 tuntia/kuukausi
- 16-20 tuntia/kuukausi
- Yli 21 tuntia/kuukausi

4. Kuinka monta ystäväasiakasta sinulla on tällä hetkellä? *

- 0 asiakasta
- 1-3 asiakasta
- 4-6 asiakasta
- 7-9 asiakasta
- 10 tai enemmän asiakasta
- Minulla ei ole omia asiakkaita. Tapaan asiakkaita ryhmissä muiden ystävien kanssa.

5. Mikä sai sinut aikoinaan tulemaan mukaan SPR:n ystävöimintaan? *
6. Miten kauan olet ollut SPR:n ystävöiminnassa mukana? (arvioi miten monta vuotta) *
7. Miksi olet mukana SPR:n ystävöiminnassa? *
8. Millä tavalla koet, että koronapandemia on vaikuttanut ystävöimintaan juuri sinun kohdallasi? *
9. Jos koet, ettei koronapandemia ole muuttanut mitään, kerro miksi.
10. Jos olet miettinyt ystävöiminnan lopettamista koronapandemian aikana, kerro miksi? *
11. Mikä on saanut sinua jäämään ystävöimintaan, koronapandemiasta ja sen tuomista rajoituksista huolimatta? *
12. Mitkä ulkoiset tekijät vaikuttavat motivaatioosi olla mukana ystävöiminnassa? (Esim: muut ystävät, asiakkaat jne.) *
13. Jos voisit vaikuttaa ystävöimintaan ja parantaa toimintaa, mitä muuttaisit? *